Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	36CbZm/126/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3113208279
Dátum vydania rozhodnutia:	21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Hana Hubináková
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2016:3113208279.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu pred samosudkyňou JUDr. Hanou Hubinákovou v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o. so sídlom sídlom Politických vězňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO 264 XX XXX, zastúpená advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Gr?sslingova 4, 81109 Bratislava, IČO XX XXX XXX, proti žalovanému T. Y., bytom V. XXXX/XA, M., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, IČO XX XXX XXX, zastúpeného Mgr. Henrich Schindler, advokát so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, o zaplatenie zmenkovej sumy 394 eur s 0,25 % úrokom denne od 22.12.2009 do zaplatenia, so zmenkovým úrokom 6% ročne od 8.3.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny 1,31 eur, takto

r o z h o d o l :

I. Konanie sa v časti o zaplatenie 0,19% úroku denne od 22.12.2009 do zaplatenia, z a s t a v u j e.

II. Žaloba o zaplatenie zmenkovej sumy 394 eur s 0,06 % úrokom denne od 22.12.2009 do zaplatenia, so zmenkovým úrokom 6% ročne od 8.3.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny 1,31 eur, sa z a m i e t a.

III. Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

IV. Vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 28.03.2013 bol tunajšiemu súdu doručený Návrh žalobcu na uplatnenie pohľadávky na príslušnom tlačive podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nar. č. 861/2007). Žalobca sa uvedeným návrhom domáha voči žalovanému zaplatenia zmenkovej sumy 394 eur s 0,25% úrokom denne zo sumy 394 eur od 22.12.2009 do zaplatenia a 6% úrokom ročne zo sumy 394 eur od 8.3.2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1,31 eur a náhrady trov konania. Uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú žalovaný vystavil dňa 17.8.2009 na zmenkovú sumu 394 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku 0,25% denne od 22.12.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalovaný doposiaľ zaplatil na zmenkovú sumu 0 Eur a na úroky 0 eur. Preto žiada podaným návrhom zaviazať žalovaného na zaplatenie celej zmenkovej sumy 394 eur, príslušenstva uvedeného vyššie, zmenkovej odmeny 1,31 eur a náhradu trov konania.
Súdny poplatok vo výške 23,50 eur žalobca uhradil na výzvu súdu dňa 2.5.2013.
V rozsudku Európskeho súdneho dvora (ďalej len ESD) sp.zn. C-419/2011 zo 14.3.2013 (Česká sporiteľňa a.s. proti J. S.) samotný ESD v konaní pri uplatnení práva zo zmenky z úradnej moci skúmal

postavenie odporcu (ručiteľa zo zmenky) ako spotrebiteľa. Ak teda ESD skúmal z úradnej moci, či ručiteľ zo zmenky môže byť spotrebiteľom, o to viac je odôvodnený záver o skúmaní postavenia spotrebiteľa pokiaľ ide o samotného dlžníka. Takisto podľa rozhodnutia ESD z 16.11.2010 práve vo veci Pohotovosť, s.r.o. C-76/10 bolo rozhodnuté, že vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcií obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave. Takisto v písomných pripomienkach Európskej komisie (ďalej len EK) predsedovi a členom Súdneho dvora EÚ zo dňa 12.2.2014 vo veci C-558/2013, ktorej predmetom bol návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ, podaný rozhodnutím Krajského súdu v Prešove, EK v bode 17. poukazuje na to, že Smernica 87/102/EHS síce nezakazuje používanie zmeniek v spotrebiteľských zmluvách, ale zo znenia jej článku 9 jednoznačne vyplýva, že členské štáty môžu povoliť ich používanie v spotrebiteľských zmluvách iba vtedy, ak zároveň zabezpečia vhodnú ochranu spotrebiteľa v takýchto situáciách. Podľa názoru EK je potrebné pojem "vhodnej ochrany spotrebiteľa" v zmysle čl. 9 smernice 87/102/EHS vykladať so zreteľom na čl. 14 uvedenej smernice, ktorá zakazuje znížiť štandard ochrany spotrebiteľa. Vhodnou ochranou spotrebiteľa v zmysle čl. 9 smernice je preto potrebné chápať celkový právny rámec ochrany spotrebiteľa, ako vyplýva z predpisov práva Únie a judikatúry Súdneho dvora, a zahŕňa preto aj povinnosť vnútroštátnych súdov ex offo skúmať nekalosť zmluvných podmienok. V bode 19. EK uvádza, že rešpektovanie abstraktného charakteru zmenky, ktorý nepripúšťa, aby súd pri uplatňovaní zmenky prihliadol na kauzu pôvodného právneho vzťahu, t.j. aby hodnotil pôvodnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a skúmal, či táto obsahuje nekalé zmluvné podmienky a takisto nemožnosť spotrebiteľa robiť voči majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlému majiteľovi, t.j. veriteľovi, ktorý poskytol pôvodný spotrebiteľský úver(bod 18.), by bolo neprijateľné vo svetle judikatúry Súdneho dvora. Súdny dvor totiž vyslovil všeobecnú zásadu, v zmysle ktorej špecifiká súdneho konania, ktoré prebieha v rámci vnútroštátneho práva medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá podľa ustanovení smernice 93/13/EHS spotrebiteľovi musí byť poskytnutá (Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito, bod 55), čo potvrdzuje aj článok 14 smernice 87/102/EHS. Podľa názoru EK je zrejmé, že ak pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky vnútroštátny súd vôbec nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok, ide o drastické zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. V takomto právnom režime je totiž nemožné alebo minimálne neprimerane ťažké, aby sa spotrebiteľ domohol ochrany svojich práv, keďže v konaní o vymáhanie pohľadávky nie je možné skúmať nekalosť zmluvných podmienok (bod 20. Pripomienok). Záverom EK navrhla ESD poskytnúť na predloženú prejudiciálnu otázku odpoveď v znení: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a články 4,9, a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, sa majú vykladať v tom zmysle, že im odporuje právna úprava členského štátu, akou je úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offo preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla."

Keďže v danej veci by rešpektovanie abstraktného charakteru zmenky bolo neprijateľné vo svetle judikatúry Súdneho dvora (ako uvádza EK vyššie), súd za účelom, aby nedošlo k drastickému zníženiu právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi ani k porušeniu zásady efektivity, vyzval žalobcu na doloženie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, splátkového kalendára a prehľadu platieb realizovaných dlžníkom, keďže z úradnej činnosti súdu je známe, že pôvodný remitent - spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o., v prospech ktorého bola žalovaným zmenka vystavená a ktorý predmetnú zmenku od žalovaného prijal, vykonáva svoju činnosť prevažne poskytovaním spotrebiteľských úverov a tento je taktiež vedený v registri veriteľov a podregistri iných veriteľov (ktorý vedie Národná banka Slovenska) ako iná spoločnosť poskytujúca spotrebiteľské/iné úvery. Z dôvodu, že žalobca súdu nepredložil žiadnu zo žiadaných listín, súd si ex offo vyhotovil kópiu zmluvy o úvere č. 302900039 z exekučného spisu sp.zn. 60Er/2571/2010. Žalovaný na žalobcom uplatnenú pohľadávku žiadnym spôsobom nereagoval.

Po vykonanom dokazovaní oboznámením sa s návrhom, výpisom žalobcu z obchodného registra, plnomocenstvom, vlastnou zmenkou vystavenou žalovaným dňa 17.8.2009, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 14.6.2013, zmluvou o úvere č. 302900039 a všeobecných podmienok poskytnutia úveru, rozhodol súd vo veci Rozsudkom č.k. 36CbZm/126/2013-27 zo dňa 22.8.2013 tak, že žalobu zamietol poukazom na to, že právo na vyplnenie blankozmenky nevzniklo v dôsledku absolútnej neplatnosti

úverovej zmluvy, poukazom na neplatnosť dohody o vyplnení blankozmenky, nemožnosť pôvodného veriteľa takúto zmenku vôbec prijať podľa § 4 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z., poukázal na rozpor zmenkového úroku 91,25% ročne so zákonom a rozhodol o náhrade trov konania.
Proti uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie, v ktorom namietal vykonanie iných než účastníkmi navrhnutých dôkazov súdom, prekvapivosť rozhodnutia, porušenie poučovacej povinnosti, nerešpektovanie abstraktného charakteru zmenky súdom, porušenie zásady kontradiktórnosti a poukázal na Rozsudok NS ČR zo dňa 22.8.2002 sp.zn. 25Cdo/1839/2002 a Rozsudok NS SR z 22.10.2008 sp.zn. 5Obo/3/2008.
O odvolaní žalobcu rozhodol odvolací súd Uznesením č.k. 8CoZm/12/2013-46 zo dňa 29.1.2015 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a to z dôvodu chybného procesného postupu súdu prvého stupňa.
Písomným podaním doručeným súdu dňa 29.12.2014 vstúpil do konania na stranu žalovaného vedľajší účastník Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom Janka V. 7, XXX XX F. F., K. XX XXX XXX. O vstupe vedľajšieho účastníka do konania bol písomne upovedomený žalovaný ako aj právny zástupca žalobcu (čl. 51). Dňa 15.4.2015 doručil právny zástupca žalobcu námietky neprípustnosti vstupu vedľajšieho vstupu do konania. Uznesením č.k. 36CbZm/126/2013-71 zo dňa 21.7.2015 pripustil súd vstup vedľajšieho účastníka na stranu žalovaného. Predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 16CoZm/208/2015-83 zo dňa 13.10.2015 proti ktorému právny zástupca žalobcu podal dovolanie, o ktorom rozhodol dovolací súd uznesením č.k. 5Obdo/6/2016-97 zo dňa 24.3.2016 tak, že dovolanie odmietol. .
Pri viazanosti súdu prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu v danej veci (§ 226 O.s.p.) súd prípisom zo dňa 30.3.2015 oznámil účastníkom konania, ako sa súdu predbežne javí právne posúdenie veci, oboznámil účastníkov s tým, že si ex offo vyhotovil kópiu zmluvy o úvere č. 302900039 z 17.8.2009 spolu so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré boli následne založené do predmetného súdneho spisu, tieto im doručil a poskytol im lehotu na vyjadrenie sa k predbežnému právnemu posúdeniu a k pripojeným listinám. Zároveň ich osobitne poučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a ako prílohu doručil i poučenie.
Súdu bola doručená odpoveď žalobcu (dňa16.4.2015) a vyjadrenie právneho zástupcu vedľajšieho účastníka (dňa 30.9.2015). Právny zástupca žalobcu vo svojej Odpovedi uvádza, že uvedený postup súdu je mimo režimu Nariadenia č. 861/2007, účastníci dokazovanie úverovou zmluvou nenavrhli poukazujúc na § 120 O.s.p. podľa ktorého súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Takisto poukazoval na to, že predmetom konania je výlučne zmenka, ktorá je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a teda nie je možné ju spájať či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Zároveň poukázal na Rozsudok NS ČR zo dňa 22.8.2002 sp.zn. 25 Cdo 1839/2000, v ktorom je konštatovaná samostatnosť a oddelenosť zmenkového záväzku od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom jeho vzniku, jeho neakcesorickosť ako aj nezávislosť zabezpečovacej zmenky na existencii zabezpečenej pohľadávky ako aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013 vydané v skutkovo a právne zhodnej veci navrhovateľa, v ktorom boli potvrdené závery žalobcu.
Dňa 30.9.2015 bolo súdu doručené písomné Vyjadrenie vedľajšieho účastníka vo veci samej (čl. 81), v ktorom poukázal na to, že odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od spotrebiteľského vzťahu nie je možné, nakoľko by súd v takom prípade nemohol aplikovať ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, čím by došlo k zmareniu účelu spotrebiteľského práva a spotrebiteľovi by bolo odopreté právo na právnu ochranu.V uvedenom prípade nedošlo k platnému vzniku zmenkového záväzkového vzťahu. Záväzok, ktorý vznikol medzi žalobcom a poručiteľom pri poskytnutí spotrebiteľského úveru nemohol byť platne zabezpečený zmenkovou zmluvou a následne zmenkou. Zmenková zmluva je absolútne neplatná z dôvodu nerešpektovania § 17 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z.z. z dôvodu jej uzatvorenia v rozpore so zákonom. Požiadal o vykonanie dokazovania i oboznámením formulárovej zmluvy o úvere spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., ktorou súd disponuje. Nový majeiteľ zmenky bol pri jej nadobudnutí v zlej viere, nakoľko sú oprávnené pochybnosti, že tento ju nadobudol len preto, aby zbavil žalovaného ako dlžníka možnosti vzniesť voči pôvodnému majiteľovi zmenky kauzálne námietky. Poukázal na § 39, § 52 ods. 1, §53 ods. 1,5 Občianskeho zákonníka, čl. 6 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („Štáty sa majú postarať o to, aby spotrebiteľa nekalá podmienky nezaväzovali“), rozhodnutie ESD C-76/10, C-419/2011, Nález ÚS ČR VI. ÚS 457/2010, nemecký rozsudok Z1965, rozsudok KS v banskej Bystrici 41CoE/72/2013, KS v Prešove 7Co/339/2014, 3Co 261/2014. Vzniesol námietku premlčania podľa § 107 ods. 1 O.z. v prípade, ak by súd posúdil zmenku ako absolútne neplatnú a návrh žalobcu by posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného

obohatenia a aj v prípade, ak by súd zmenku posúdil ako platnú.Uplatnil si trovy právneho zastúpenia vo výške 87,86 eur.
Dňa 22.12.2015 doručil právny zástupca žalobca súdu čiastočné späťvzatie návrhu a to v časti uplatneného 0,25% úroku denne tak, že si uplatňuje v tomto konaní vyššie uvedený denný úrok vo výške 0,06% denne a teda v rozsahu 0,19% úroku denne žiada konanie zastaviť.
Podľa čl. 19 Nar. č. 861/2007, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.
Podľa § 96 ods. 1,2 O.s.p., Navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.
Rovnopis čiastočného späťvzatia žalobcu súd doručil vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného a žalovanému (čl. 99) a zároveň ich vyzval, aby v prípade, ak z vážnych dôvodov nesúhlasia s čiastočným späťvzatím návrhu, oznámili súdu v lehote 7 kal. dní od doručenia vážne dôvody, pre ktoré s čiastočným späťvzatím návrhu nesúhlasia. Uvedené bolo žalovanému doručené do vlastných rúk dňa 23.5.2016 a právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka dňa 23.5.2016, pričom doposiaľ súdu neboli oznámené žiadne vážne dôvody, pre ktoré by nesúhlasili s čiastočným späťvzatím a ktoré by bránili súdu zastaviť konanie v navrhovanej časti. Vzhľadom na uvedené súd konanie v časti uvedenej vo výroku I. tohto rozsudku, zastavil.
V zmyle čl. 3 Nar. č. 861/2007 sa jedná o cezhraničný spor, keďže žalobca má sídlo v Českej republike, teda v inom členskom štáte ako v členskom štáte súdu konajúceho vo veci.
Právomoc slovenských súdov na prejednanie a rozhodnutie daného sporu je daná podľa čl. 16 bod 2 Nariadenia č. 44/2001 o príslušnosti, uznávaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach (tzv. Brusel I.), podľa ktorého druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko..
Vecne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie danej veci je v zmysle čl. 25 bod 1 písm. a) Nar. Č. 861/2007okresný súd, nakoľko táto skutočnosť bola oznámená Komisii.
Keďže podľa čl. 19 Nar. č. 861/2007 sa predmetné konanie riadi slovenským procesným právom, žalobca podal svoj návrh na miestne príslušnom súde podľa § 84 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP).
Keďže ide o cezhraničný spor, bolo potrebné predtým, ako súd pristúpil k aplikácii práva na daný spor, určiť rozhodné právo, ktorým sa daný spor má riešiť. Vzhľadom k tomu, že na záväzky vyplývajúce zo zmeniek nie je možné použiť Nariadenie Rím. I. (čl. 1 bod 2 písm. d/ Nariadenia Rím I.), súd určil rozhodné právo podľa čl. 10 ods. 1 (keďže nebolo preukázané ani tvrdené, že by si žalobca so žalovanou zvolili rozhodujúce právo) zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len ZMPSP) tak, že danú vec je potrebné riešiť právnym poriadkom Slovenskej republiky, nakoľko jeho použitie zodpovedá rozumnému usporiadaniu daného vzťahu (predchodca žalobcu a žalovaná pri uzatváraní zmluvy o úvere- uzatvorenej podľa slovenského Obchodného zákonníka a jeho zabezpečení zmenkou postupovali od začiatku podľa slovenského právneho poriadku a teda ani nepredpokladali iný ako slovenský právny poriadok).
Vzhľadom k tomu, že podľa čl. 5 Nar. č. 861/2007 je dané konanie písomné, pričom žalobca ani žalovaný netrvali na nariadení ústneho pojednávania, súd pojednávanie v právnej veci nenariadil a rozhodol na základe predložených listinných dôkazov obsiahnutých v súdnom spise. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, výpisom žalobcu z obchodného registra, plnomocenstvom, vlastnou zmenkou vystavenou žalovaným dňa 17.8.2009, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 14.6.2013, zo dňa 16.4.2015, zmluvou o úvere č. 302900039, všeobecných podmienok poskytnutia úveru, vyjadrením pr. zástupcu vedľajšieho účastníka zo dňa 30.9.2015 a zistil tento skutkový stav:
Dňa 17.8.2009 žalovaný uzatvoril so spoločnosťou POHOTOVOSŤ s.r.o., IČO 35 XXX XXX, T. XX, F. (ďalej len POHOTOVOSŤ s.r.o.) formulárovú predtlačenú Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXX, podľa ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 200 Eur (ktoré v deň podpisu zmluvy aj prevzal), ktorý sa zaviazal žalovaný vrátiť zvýšený o poplatok 170 eur (podľa bodu 12 VPPU predstavuje tretina poplatku dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou), teda spolu sa zaviazal vrátiť 370 eur (185%) v 10 mesačných splátkach po 37 eur počnúc dňom 17.9.2009. V bode 14. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len VPPU) je obsiahnutá dohoda o vyplnení zmenky, ktorú žalovaný ako vystaviteľ zmenky vystavil v prospech veriteľa POHOTOVOSŤ s.r.o. (remitent) na zabezpečenie peňažného záväzku vyplývajúceho z uvedenej úverovej zmluvy, v ktorej nebola vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent

najskôr v deň, kedy sa stane celý dlh splatný okamžite podľa bodu 4 VPPU a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa stal splatný celý dlh v zmysle bodu 4 VPPU.
Zo zmenky vystavenej žalovaným T. Y. (označeným rodným číslom) v Trenčíne dňa 17.8.2009 na rad spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. bez protestu, súd zistil, že na zmenke je vyznačená zmenková suma 394 eur (zhodne so slovným vyjadrením zmenkovej sumy), zmenkový úrok 0,25% denne od 22.12.2009, splatné POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, splatná pri predložení (vistazmenka) s doložkou na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. Na zmenke sa nachádza číslo zmluvy 302900039. Zároveň súd zistil, že práva vyplývajúce z predmetnej zmenky boli spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. prevedené rubopisom na žalobcu.
Právnu vec súd posúdil podľa príslušných ustanovení slovenského hmotného práva, Občianskeho zákonníka, zákona č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový zákon (ďalej len ZZŠ), zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len z.č. 258/2001 Z.z.), Obchodného zákonníka.
Podľa čl. 2 písm. a) smernice 93/13/EHS na účely tejto smernice "nekalé podmienky" znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 smernice 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Podľa čl. 5 smernice 93/13/EHS V prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2

Podľa čl. 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 9 a 14 bod. 1 Smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru. kde sú práva veriteľa na základe úverovej zmluvy prevedené na tretiu osobu, spotrebiteľ má byť oprávnený uviesť proti tejto osobe čokoľvek na svoju obhajobu, čo mal k dispozícii proti pôvodnému veriteľovi, vrátane vyrovnania účtov, kde horeuvedené je vo vzťahujúcom sa členskom štáte povolené. Členské štáty zabezpečia, že úverové zmluvy neznižujú, na škodu spotrebiteľa, ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré vyplývajú alebo sú v zhode s touto smernicou.

Podľa bodu 31 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zmluva o úvere by mala zrozumiteľným a stručným spôsobom poskytovať všetky potrebné informácie, aby sa mohol spotrebiteľ oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami, ktoré mu z nej vyplývajú.

Podľa čl. 8 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES obchodná praktika sa považuje za agresívnu, ak v skutkovej súvislosti, berúc do úvahy všetky jej črty a okolnosti, obťažovaním, nátlakom vrátane použitia fyzickej sily alebo neprimeraným vplyvom podstatne zhoršuje alebo je spôsobilá významne zhoršiť slobodu výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 52 ods.1,2,3,4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára

dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.
Podľa § 53 ods. 4 písm. k/,l/ OZ, Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku; obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.
Podľa § 25 ods. 1,2,5 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len z.č. 129/2010 Z.z.), právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver. Na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov.
Podľa čl. XII. Z.č. 129/2010 Z.z, čl. I ustanovenie § 17 ods. 3 (v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom), nadobúda účinnosť 1. januára 2011.
Podľa § 2 písm. a/, b/ z.č. 258/2001 Z.z. Na účely tohto zákona sa rozumie
a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.
Podľa § 3 ods. 1,2 zák. č. 258/2001 Z.z. veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.
Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. sa zákon nevzťahuje na zmluvy
a) o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu,
b) o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu,
c) o poskytnutí úveru bez platby úroku alebo akéhokoľvek poplatku,
d) na základe ktorých sa neukladá žiadny úrok, ak spotrebiteľ súhlasí so splatením úveru jednou splátkou,
e) o poskytnutí úveru do 200 EUR a nad hodnotu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver,
f) na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov,
g) o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach,
h) o poskytnutí úveru na účely podľa osobitného zákona pre obmedzený okruh osôb vo verejnom záujme a za úrokové sadzby nižšie ako sadzby, ktoré prevládajú na trhu, alebo bezúročne, alebo za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa rovnaké alebo výhodnejšie ako tie, ktoré prevládajú na trhu, a za úrokové sadzby, ktoré nie sú vyššie ako sadzby prevládajúce na trhu.

Podľa § 4 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z., v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom.8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp.

vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.
Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.
Podľa § 265 Obchodného zákonníka výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.
Podľa ustanovenia čl. I. § 75 ZZŠ vlastná zmenka obsahuje:
1.označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.
Podľa čl. I § 77 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku o indosamente (§§ 11 až 20),sročnosti (§§ 33 až 37),platení (§§ 38 až 42),postihu pre neplatenie (§§ 43 až 50, 52 až 54),platení pre česť (§§ 55, 59 až 63), odpisoch (§§ 67 a 68), zmenách (§ 69), premlčaní (§§ 70 a 71), dňoch pracovného pokoja, počítaní lehôt a zákazu dní odkladu (§§ 72 až 74).
Podľa čl. I § 10 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietať majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboly dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou.
Podľa čl. I § 11 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).
Podľa čl. I § 14 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.
Podľa čl. I § 17 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.
Podľa § 34 ods. 1,2 ZZŠ, zmenka na videnie je sročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť. Vystaviteľ môže ustanoviť, že zmenku na videnie neslobodno predložiť na platenie pred určitým dňom. V tomto prípade začína sa lehota na predloženie od tohto dňa.
Podľa § 5 ods. 1,2,3 ZZŠ, vo zmenke sročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú. Úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú. Úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.
Podľa § 48 ods. 1 bod 2 ZZŠ, majiteľ môže postihom žiadať šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti.
Predmetom daného konania je nárok žalobcu vyplývajúci z vlastnej vistazmenky, pôvodne vystavenej vo forme blankozmenky na zabezpečenie nárokov žalobcu zo zmluvy o úvere č. 302900039 (číslo zmluvy sa nachádza aj na zmenke) zo dňa 17.8.2009, v ktorej sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi čiastku 370 eur v 10 po sebe nasledujúcich mesačných splátkach po 37 eur. V prvom rade súd považoval za potrebné posúdiť, či zmluva, na základe ktorej vznikla pohľadávka zabezpečená zmenkou, je platná a teda či vôbec vzniklo právo na vyplnenie blankozmenky.
Uvedená zmluva je nepochybne spotrebiteľskou keďže napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy predvídané v § 52 a nasl. OZ. Ide o predtlačenú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať jej obsah, bez ohľadu na to, podľa akého právneho predpisu sa zmluva uzavrela. Zmluvnými stranami sú POHOTOVOSŤ s.r.o. (dodávateľ), ktorý pri uzatváraní zmluvy koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom je tu fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa názoru súdu sa v danom prípade jedná o spotrebiteľský úver, na ktorý dopadá aj právna úprava zák. č. 258/2001 Z.z. (za účinnosti ktorého došlo k uzavretiu zmluvy) a to napriek tomu, že veriteľ v takejto zmluve zaznačil kolónku účelu úveru - na výkon povolania. Z úradnej činnosti sú súdu predmetné zmluvy

uvedeného veriteľa známe (a to v počte niekoľko desiatok) a keďže v každej takejto zmluve pri dlžníkovi, ktorý nie je podnikateľ, je uvedený účel na výkon povolania alebo zamestnania, má súd dôvod pochybovať o skutočnom účele poskytnutia úveru. Keďže pri pochybnostiach o obsahu zmlúv platí pre spotrebiteľa výklad priaznivejší, potom súd musel dospieť k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon povolania (v danom prípade) ťaží toho, kto takúto výnimku tvrdí (uznesenie Krajského súdu v Trnave z 23.2.2010, sp.zn. 10CoE/5/2010-46). Keďže účel vyznačený v zmluve (na výkon povolania) súdu preukázaný nebol, súd vychádza z toho, že uvedený úver bol poskytnutý na súkromné účely (teda na iný účel ako na výkon povolania, zamestnania, podnikania). Súd má pochybnosť o skutočnom účele poskytnutého úveru najmä z toho dôvodu, že v dnešnej dobe nie je výnimkou, ale skôr pravidlom osôb poskytujúcich úvery/pôžičky, presviedčať, navádzať alebo inak pôsobiť na spotrebiteľov, s cieľom dosiahnuť, aby sa ako účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolanie alebo podnikanie, teda aby sa vyznačoval ako účel úveru, účel, ktorý nie je pravdivý (čo je v rozpore so smernicou č. 2005/2009 ES z 11. 5. 2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu, pretože takéto konanie možno zaradiť pod nekalú praktiku a zároveň môže napĺňať atribúty agresívnej obchodnej praktiky, čo znamená, že ak sa podstatne zhoršuje sloboda výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa, každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi), aby tak vylúčili aplikáciu zákona o spotrebiteľských úveroch na ten-ktorý prípad. V tejto súvislosti súd poukazuje aj nedávne rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 4CoE/206/2012 zo dňa 28.6.2013, v ktorom odvolací súd (kde ako oprávnený vystupovala spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o. a povinný fyzická osoba - podnikateľ, kde v zmluve o úvere bol v kolónke účel úveru vyznačený účel na podnikanie) okrem iného uvádza: Účel poskytnutých peňažných prostriedkov na povolanie nebol v konaní spoľahlivo preukázaný. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotrebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotrebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť - resp. nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto povolaním či predmetom činnosti odberateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. V tejto súvislosti súd takisto dáva do pozornosti aj nález Ústavního soudu ČR sp.zn. I.ÚS 1930/11 z 10.1.2012, v ktorom vyslovil: „Porušení práva na spravedlivý proces představuje taková interpretace ustanovení na ochranu spotřebitele, a to i ve vztazích podřízených režimu obch. zákonníku, která vede k odmítnutí jejich aplikace na vztahy, v nichž vystupuje fyzická osoba, jež má podnikatelské oprávnění, avšak v těchto vztazích se jako podnikatel nechová“.

Súd je taktiež názoru, že v danom prípade sa nejedná pojmovo o zmluvu o úvere podľa § 497 OBZ, keďže zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že finančné prostriedky boli veriteľom dlžníkovi fakticky odovzdané a prevzaté pri podpise zmluvy (teda sa jedná o zmluvu o pôžičke). Preto zámer zosnovateľa zmluvy uzavrieť túto zmluvu výslovne podľa Obchodného zákonníka a dať jej režim „absolútneho obchodu“ podľa § 261 ods. 3 OBZ je vedený úmyslom, aby sa nemohli uplatniť nijaké ustanovenia chrániace spotrebiteľa, či už v zákone o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľských úveroch alebo Občianskom zákonníku. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 25.1.2011, sp.zn. 5 M Cdo 20/2009, podľa ktorého sa za neprijateľnú podmienku považuje aj dohoda o uplatnení Obchodného zákonníka (v danom prípade čl. 14 VPPU).

Bez ohľadu na to, že zmluvné strany uzatvorili predmetnú zmluvu o úvere ako absolútny obchod podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, nie je táto skutočnosť prekážkou aplikácie príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.. V danom prípade je taktiež nepochybné, že sa jedná o spotrebiteľský úver podľa zák. č. 258/2001 Z.z., keďže je naplnená definícia spotrebiteľského úveru, zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj definícia veriteľa i spotrebiteľa (uvedené § 2 písm. a/,b/, § 3 ods. 1,2), pričom sa nejedná o prípad vymedzený v § 1 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z.. Zo samotnej úverovej zmluvy súd zistil, že na základe nej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 200 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť zvýšený o sumu poplatku vo výške 170 eur (z ktorého podľa bodu 12. VPPU predstavuje úrok 1/3 poplatku, t.j. 56,66 eur a zvyšné 2/3 náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy so všetkou administratívou, t.j. 113,33 eur), teda o sumu takmer rovnajúcu sa výške poskytnutého úveru.

Po preskúmaní celej zmluvy vrátane jej všeobecných podmienok poskytnutia úveru dospel súd k záveru, že zmluva je koncipovaná tak, že je neobyčajne hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to najmä ale nielen v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (zmluvná pokuta, blankozmenka a pod.) a zároveň je celá zmluva koncipovaná výlučne len na prospech

veriteľa bez toho, aby sa mohol dlžník aspoň minimálne zákonnými prostriedkami brániť. Rovnosť a vyváženosť práv a povinností zmluvných strán nie je zmluvou zabezpečená, práve naopak, zmluva obsahuje samé povinnosti dlžníka, sankcie za porušenie povinností v neprimeraných výškach - napr. zmluvná pokuta 312 Eur bez ohľadu na výšku poskytnutého úveru a pod. a samé práva a výhody veriteľa. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy ako aj na neprimerane vysoký poplatok za spracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, výška ktorého predstavuje 57% z celého objemu úveru, sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. V rozpore s dobrými mravmi je pritom nielen obsah zmluvy ale aj samotný účel zmluvy (získať na úkor slabšej strany - spotrebiteľa neprimerane vysoký zisk). Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Z toho dôvodu nemohlo žalobcovi, resp. spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o. ako veriteľovi z uzatvorenej úverovej zmluvy, vzniknúť ani právo na vyplnenie blankozmenky podľa čl. 14 VPPU, z čoho logicky vyplýva, že ak aj zmenka vyplnená bola (napriek tomu, že právo na jej vyplnenie remitentovi nevzniklo), nie je možné sa na základe nej úspešne domáhať akýchkoľvek práv. Záverom súd poukazuje, že pri konštatovaní neplatnosti úverovej zmluvy z vyššie uvedených dôvodov a teda nemožnosti vzniku práva na vyplnenie blankozmenky, súd vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 6.5.2008 sp.zn. 4 Obo 161/2007.

Súd je takisto toho názoru, že právo na vyplnenie blankozmenky nemohlo vzniknúť ani z toho dôvodu, že celá dohoda o vyplnení blankozmenky (čl. 14 VPPU - jej obsah a ani konkrétne znenie nebolo so spotrebiteľom individuálne dohodnuté.) je neprijateľnou podmienkou a z toho dôvodu neplatná. Dojednanie dohody o vyplnení zmenky súd považuje za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ, teda podmienku, ktorá za nesplnenie záväzku pripúšťa možnosť veriteľa domáhať sa od spotrebiteľa zaplatenia neprimerane vysokej sumy (0,25% úrok denne) ako sankciu spojenú s nesplnením záväzku. Takisto sa jedná o neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. l/ OZ, nakoľko zabezpečovacím prostriedkom, akým je v danom prípade zmenka, preniesol povinnosť niesť dôkazné bremeno na spotrebiteľa (viď čl. I § 17 ZZŠ). Preto ani vzhľadom na uvedené nevzniklo pôvodnému remitentovi právo na vyplnenie blankozmenky a preto ani žalobca nie je oprávnený sa domáhať akéhokoľvek plnenia na základe predloženej zmenky. Súd poukazuje i na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 16CoE/164/2011-24 z 29.2.2012, v ktorom sa už zaoberal dohodou o vyplnení zmenky uvedenou vo VPPU zmlúv o úvere remitenta POHOTOVOSŤ, s.r.o. a v ktorom vyslovil, že táto dohoda je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. k/ a o/ Obč. zák., ktorá stavia spotrebiteľa (žalovaného) do výrazne nevýhodného postavenia a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Predmetná dohoda je súčasťou VPPU, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere, pričom poskytuje veriteľovi neprimeranú výhodu v tom, že hoci je limitovaný vo výške zmenkovej sumy, je len na ňom, aby určil, aká je výška jeho nárokov voči dlžníkovi ku dňu vyplnenia zmenky. Takýmto spôsobom môže veriteľ v podstate jednostranne určiť výšku dlhu dlžníka bez toho, aby bola táto výška preskúmateľná, keďže zmenka je abstraktný právny úkon, čo súd považoval jednoznačne za bezdôvodné zvýhodnenie veriteľa na úkor dlžníka a obchádzanie predpisov chrániacich spotrebiteľa v spotrebiteľských právnych vzťahoch.

Z úradnej činnosti súdu je takisto známe, že pôvodný remitent sa v prvom rade snažil domôcť svojho práva voči žalovanému cestou exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku, o ktorom tunajší exekučný súd rozhodol tak, že žiadosť o udelenie poverenia na výkon exekúcie zamietol, keď zistil, že predložený rozhodcovský rozsudok je nulitný z dôvodu, že tento bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Následne, keď pôvodný remitent zistil, že cestou exekúcie na základe neplatných rozhodcovských rozsudkov sa výkonu práva nedomôže, indosoval zmenku na žalobcu v danej veci, čím zbavil žalovaného možnosti vznášať proti dotknutej zmenke kauzálne námietky. Tieto skutočnosti tak vzbudzujú dôvodné pochybnosti o skutočnom účele indosácie zmenky, ktorým podľa názoru súdu nedošlo k výkonu práva, ale práve naopak, k jeho zneužitiu. Vo všeobecnej rovine sa za zneužitie práva považuje situácia, kedy niekto vykonáva svoje subjektívne právo k neodôvodnenej újme niekoho iného alebo spoločnosti. V predmetnom prípade previedla spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. indosáciou vyplnenú "blankozmenku" na žalobcu, čím bol žalovaný zbavený možnosti vznášať proti dotknutej zmenke kauzálne námietky. Pritom pri zjednanom úroku 91,25% ročne zmenkovej sumy má práve vznášanie kauzálnych námietok pre žalovaného celkom zásadný význam. Z hľadiska práva tak konanie pôvodného remitenta a následne žalobcu vyvoláva paradoxnú situáciu, kedy určité chovanie je na strane jednej právom aprobované a na strane druhej sa s právom dostáva do rozporu. Záver, že určité chovanie je zároveň dovolené a nedovolené nemôže obstáť, takže uznanie nedovolenosti zneužitia práva vyžaduje odstránenie zmieneného paradoxu. Jedná sa však o paradox len zdánlivý. Zo zásady lex specialis derogat generali v tomto prípade vyplýva, že zákaz zneužitia práva je silnejší, než dovolenie dané

právom. Ak právna norma určité chovanie dovoľuje a iná ho za predpokladu, že je vo vyššieuvedenom zmysle zneužívané, zakazuje, je takéto chovanie v skutočnosti nie výkonom práva, ale protiprávnym úkonom, čím pojem zneužitie práva prestáva byť paradoxný (zrov. Knapp, V.: Teorie púráva, C.H.Beck, Praha 1995, s. 184-185). Výkonu práva, ktorý je jeho zneužitím, tak súd nemôže poskytnúť ochranu, nakoľko by to bolo v rozpore nielen s § 3 Obč. zák. ale i čl. 46 Ústavy SR. Súd nemôže prihliadať vzniku takej "právnej" praxe, v ktorej dôsledku dochádza k využitiu, resp. zneužitiu zmenkových inštitútov v neprospech jednej zo zmluvných strán.
Keďže sa v danom prípade jedná nielen o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Obč. zák. ale i o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú dopadá i právna úprava zák. č. 258/2001 Z.z., súd sa záverom zaoberal naviac aj samotnou zmenkou (hoci právo na jej vyplnenie ani nevzniklo) a zistil, že predloženú zmenku veriteľ nemohol podľa § 4 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z. prijať. Čo sa týka času vyplnenia zmenky, remitent a žalovaný si v bode 14 VPPU dohodli, že remitent túto vyplní najskôr v deň, keď sa stane splatný celý dlh. „Zmenkový úrok" uvedený na zmenke vo výške 0,25% denne sa má začať úročiť dňom, kedy sa stane splatný celý dlh (bod 14 VPPU). Na zmenke je za „zmenkovým úrokom" 0,25% denne uvedený dátum 22.12.2009, preto súd podľa bodu 14 VPPU považuje tento dátum za deň, kedy sa stal splatný celý dlh. Keďže zo zmenky ani z obsahu spisu nie je zrejmé, kedy bola zmenka remitentom vyplnená, súd vychádza z toho, že aj keby remitent vyplnil zmenku najskôr dňa 22.12.2009, k tomu dňu by mohla byť vyplnená na zmenke zmenková suma max. 200 eur (nesplatená istina) a príslušenstvo max. vo výške 60 eur (30% zo sumy poskytnutého úveru), teda už v prvý deň, kedy bol remitent oprávnený zmenku vyplniť, mohla byť vyplnená max. na sumu 260 eur. Zmenka však bola vyplnená na sumu 394 eur teda v rozpore s § 4 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z. a preto veriteľ nebol oprávnený túto zmenku od dlžníka vôbec prijať.
Zároveň súd poukazuje, že i bez ohľadu na to, keby bola zmenková suma v čase vyplnenia zmenky vyplnená na sumu max. 260 eur (v danom prípade), veriteľ by nemohol podľa § 4 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z v žiadnom prípade túto zmenku prijať z dôvodu vyznačenia astronomického úroku 0,25% denne. Uvedené ustanovenie zákona, ktoré stanovuje, že zmenková suma v čase vyplnenia je max. vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške max. 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, nie je možné obísť tým, že veriteľ vyplní zmenkovú sumu tak, že táto s príslušenstvom tvorí max. 30% poskytnutého úveru, pričom zároveň príjme zmenku s takým príslušenstvom, ktoré je v demokratickom právnom štáte neakceptovateľné (tj. s úrokom 91,25% ročne). Európska komisia dokonca v jednom zo znepokojujúcich listov vláde Slovenskej republiky na margo tak vysokého úroku vyjadruje pochybnosti, že sotva by útvary komisie uverili tomu, že by bol niekto schopný považovať poplatky v takýchto rozmeroch za platné. Tak vysoký úrok znamená pre dlžníka takmer 100%-né navýšenie dlhu za jeden rok. Takéto konanie veriteľa preto nemožno považovať za konanie v súlade s § 4 ods-. 6 z.č. 258/2001 Z.z. ale jednoznačne ide o konanie, ktorým sa snažil veriteľ obísť zákon a teda takúto zmenku nebol oprávnený prijať. Konanie, ktorým veriteľ prijal zmenku s takto vystaveným neuveriteľným úrokom nie je možné považovať za výkon práva, ktorý by nebol v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a teda ktoré by malo požívať právnu ochranu. Keďže remitent vykonáva svoju činnosť prevažne poskytovaním spotrebiteľských úverov a to dlhodobo, musí mu byť zrejmé, že tak drobné úvery si berú sociálne slabší jednotlivci, u ktorých akékoľvek násobky dlhu spôsobované neprimeranými sankciami vážne zasahujú do rozpočtov takýchto ľudí. Skutočnosť, že remitent vybral aj pri úveroch poskytovaných sociálne slabším jedincom taký druh zmenky, pri ktorom je možné sumu navyšovať o ďalší úrok (teda vistazmenky) v spojení s výškou úroku 91,25% ročne a následným prijatím takejto zmenky v rozpore so zákonom, nasvedčuje tomu, že takéto konanie od počiatku vzniku záväzkového vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom nebolo vykonávané zo strany veriteľa v súlade so zásadami poctivého obchodného styku a teda nie je možné od súdu očakávať, že takémuto konaniu poskytne právnu ochranu.
Vzhľadom k tomu, že remitentovi nevzniklo právo zmenku prijať, nevzniklo mu z takejto zmenky ani právo na žiadne plnenie. Preto ani žalobca, ktorý nadobudol rubopisom zmenku, na ktorej vyplnenie právo nevzniklo a ktorá ani nemohla byť vôbec od dlžníka prijatá, sa nemôže na základe takejto zmenky s úspechom domáhať na dlžníkovi - žalovanom - žiadného plnenia a právnej ochrany.
Záverom súd konštatuje, že vyššie uvedená obrana žalobcu (čl. 63) poukázaním na rozhodnutie NS ČR sp.zn. 25 Cdo 1839/2000 z 22.8.2002, nie je relevantná a táto pred súdom neobstojí, keďže sa jedná o rozhodnutie vydané ešte pred vstupom Českej republiky do EÚ (t.j. pred 1.5.2004), teda keď ČR ešte nebola viazaná právom EÚ. Takisto súd poukazuje, že podľa § 120 ods. 1 posledná veta O.s.p. súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V danej veci súd vykonal aj iné dôkazy ako navrhli účastníci (a to listinné dôkazy oboznámením s obsahom vyššie uvedenej zmluvy o úvere a všeobecných podmienok

poskytnutia úveru), nakoľko ich vykonanie súd považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, aby bola zachovaná vhodná ochrana spotrebiteľa v zmysle právneho poriadku EÚ . Takisto súd poukazuje, že oznámením predbežného právneho posúdenia veci a vykonaním poučenia písomnou formou nevybočuje z režimu Nariadenia č. 861/2007 a to s poukazom na čl. 12 ods. 2 (v prípade potreby súd alebo tribunál informuje strany o procesnoprávnych otázkach) a čl. 19 (pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie) tohto Nariadenia.
Takisto súd poukazuje i na spoločné Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.10.2015 (č. 93/2015), podľa ktorého: „I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:
1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;
2. pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.
II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.
III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje“.

Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov, súd dospel k jednoznačnému záveru, že žalobe žalobcu nie je možné vyhovieť a preto rozhodol tak, že žalobu v plnom rozsahu zamietol. Záverom súd uvádza, že vznesenou námietkou premlčania sa už nezaoberal, keďže žalobu už zamietol zo všetkých vyššie uvedených dôvodov a prípadné zistenie premlčania resp. Nepremlčania uplatněného nároku by nemalo už žiaden vplyv na rozhodnutie súdu vo věci samej.
Pokiaľ ide o trovy konania, je nutné konštatovať, že žalovaný by mal podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. právo na účelne vynaložené trovy konania. Tieto mu však priznané neboli, nakoľko právo na ich náhradu neuplatnil ani žiadne nevyčíslil.
Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (teda nie všetky náklady majúce povahu trov konania). V prípade rozhodovania o náhrade trov konania pri plnom úspechu vo veci je táto zásada výslovne uvedená v § 142 ods. 1 O. s. p. Pojem „účelnosť“ použitý v tomto ustanovení treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými. Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejmá snaha zvýšiť náklady konania protistrane (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 3. 2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13 dostupný na www.concourt.cz).Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva (uznesenie NS SR z 20.6.2014 sp.zn. 6 Mcdo 9/2013).
Čo sa týka náhrady trov konania - trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, súd tieto vedľajšiemu účastníkovi nepriznal, nakoľko ich vynaloženie nepovažoval za účelné poukazujúc na to, že vstúpil do množstva obdobných sporov, bez ohľadu na vôľu žalovanej strany a stav konania, pričom nie je zanedbateľné, že tento vstúpil do predmetných konaní v hromadných veciach v štádiu po tom, ako súd 1. Stupňa podané hromadné žaloby zamietol z dôvodu aplikácie ustanovení o ochrane spotrebiteľa. Vedľajší účastník tak mal vedomosť, že tunajší súd i bez jeho vstupu do konania a jeho právneho zastúpenia advokátom aplikoval ustanovenia o ochrane spotrebiteľov ex offo a teda bol/mal si byť vedomý, že ochrana spotrebiteľa tak v danom konaní nevyžaduje jeho vstup do konania a naviac jeho právne zastúpenie advokátom. Táto skutočnosť tak navodzuje dojem, že účelom vstupu do konania

nebola ochrana práv konkrétneho žalovaného (inak spotrebiteľa), ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trenčín písomne v dvoch vyhotoveniach.
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že
- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- rozhodol vylúčený sudca
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť v konaní preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej
- odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods.4 O.s.p., účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2, § 205a ods.1, § 221 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku)